

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Streszczenie

Rozprawy doktorskiej

mgr inż. arch. Tomasz Waszczuk

Przekształcenia zdegradowanych terenów przemysłowych zlokalizowanych przy zbiornikach wodnych a obraz miasta.

Studia wybranych przykładów rozwiązań w państwach Europy Zachodniej i USA - adaptacja do polskich warunków.

Promotor
Prof. Sławomir Gzell

WARSZAWA 2018

Streszczenie

W niniejszej rozprawie doktorskiej zbadano wpływ przekształceń zdegradowanych miejskich obszarów poprzemysłowych zlokalizowanych przy zbiornikach wodnych na rozwój miasta i terenów do niego przyległych.

Towarzysząca rozwojowi cywilizacji zmiana struktury gospodarczej jednostki osadniczej skutkuje zmianami historycznego zagospodarowania danego terenu. Ze względu na udoskonalenia w obszarze technologii produkcji oraz wzrostu zamożności społeczeństwa dotychczasowe użytkowanie danego terenu postrzegane jest przez specjalistów jako nieekonomiczne. W trakcie rozwoju miasta w jego obrębie powstają obszary o obniżonej wartości przestrzeni, których relacje z pozostałymi strefami ośrodka stopniowo ulegają osłabieniu.

Zmiany ekonomiczno-społeczne i procesy dezindustrializacyjne zmieniły znacząco obraz miast amerykańskich i europejskich w XX wieku. Degradacji uległy kwartały, dzielnice przemysłowe, ale również sąsiadujące z nimi osiedla mieszkaniowe i usługowe - handlowe. W celu zahamowania tego procesu, podejmowane są działania naprawcze w obszarze planowania i polityki.

Przekształcone, dotychczas zdegradowane, obszary poprzemysłowe miasta stają się katalizatorami przemian wpływających na zmianę jego obrazu, ale również przyczyniają się do umacniania relacji pomiędzy ośrodkami urbanistycznymi. W efekcie przekształcone tereny poprzemysłowe wymuszają konkurencyjność i rywalizację pomiędzy miastami i regionami. Fundusze inwestycyjne, odpowiednio wykorzystane, przyciągają i zatrzymują „klasę kreatywną”, która zmienia miasto. Działania planistyczne wymagają wykorzystania odpowiedniego modelu planowania, przygotowanie i realizacji inwestycji z uwagi na złożoność uwarunkowań w obrębie miasta.

Realizacja programów rewitalizacyjnych w obrębie terenów poprzemysłowych jest ściśle powiązana z jakością projektowania urbanistycznego i instrumentów planistycznych. Dlatego zasadne jest prowadzenie analiz i formułowania wniosków dotyczących poprawności bądź nieudolności wdrażania programów mających na celu przekształcenie zdegradowanych obszarów poprzemysłowych.

Badaniem objęto tereny poprzemysłowe miast zlokalizowanych przy zbiornikach wodnych: amerykańskich (Detroit), brytyjskich (Londyn) niemieckich (Hamburg), hiszpańskich (Bilbao). Przeanalizowano jakość

i metodykę procesów rewitalizacyjnych przeprowadzonych w tych miastach porównując je z warunkami polskimi na przykładzie Gdańska i Elbląga.

Wnioski i uwagi zawarte w niniejszej pracy mogą być pomocne w trakcie podejmowania decyzji o rozpoczęciu przekształcenia terenów przemysłowych w miastach polskich zlokalizowanych przy zbiornikach wodnych.

Słowa kluczowe: przekształcenia, rewitalizacja, zdegradowane tereny przemysłowe, zbiorniki wodne, efekt Bilbao.

19.02.18

